

NOTAT

6. oktober 2021

Høringsnotat vedrørende forslag til lov om ændring af lov om administration af tilskud fra Den Europæiske Regionalfond og Den Europæiske Socialfond og lov om erhvervsfremme (Tilpasninger af reglerne om administration af EU-forordninger vedrørende Regionalfonden, Socialfonden Plus og Fonden for Retfærdig Omstilling m.v.)

1. Formål og baggrund

Loven har til formål at fastlægge administrationen af tilskud til Danmark fra Regionalfonden (ERDF) og Socialfonden Plus (ESF+) og etablere grundlaget for forvaltningen af den nye EU-fond, Fonden for Retfærdig Omstilling (FRO) samt andre fonde som gennemføres efter reglerne om delt forvaltning mellem Europa-Kommissionen og de enkelte medlemslande herunder brexittilpasningsreserven.

Forslaget er sendt i høring den 9. juli 2021 med høringsfrist den 20. august 2021 til i alt 180 myndigheder, organisationer m.v. Der er modtaget høringssvar fra 32, hvoraf 17 har haft bemærkninger til udkastet til lovforslag.

De generelle bemærkninger til lovforslaget gennemgås og kommenteres nedenfor i afsnit 2. Konkrete bemærkninger til de enkelte emner i lovudkastet gennemgås og kommenteres nedenfor i afsnit 3. Det bemærkes, at høringssvar fra Danske Regioner er afgivet med forbehold for politisk godkendelse.

2. Generelle bemærkninger

Høringen viser generelt, at lovforslaget modtages positivt. Derudover peger flere høringssvar på behovet for, at implementeringen og udmøntningen af fondene gøres administrativt let for virksomheder, myndigheder mfl.

KL mener, at det er vigtigt, at det grundlæggende partnerskabsprincip respekteres og understreger vigtigheden af overvågningsudvalgets rolle i den forbindelse.

Dansk Industri (DI) bakker op om planerne for udmøntning af midler via Fonden for Retfærdig Omstilling, men opfordrer til, at der sker koordinering med prioriteringer for den grønne omstilling i regi af Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse.

Danske Regioner, anfører, at det er nødvendigt, at der aftales en tydelig arbejdsdeling mellem fondene for at modvirke, at ansøgere spekulerer i hvilken fond, der har de mest attraktive tilbud, så alle relevante områder fremmes.

TEKNIQ Arbejdsgiverne bemærker vigtigheden af en enkel administration, og at indsatser mellem de indstillingsberettigede organer for Regionalfonden og Socialfonden Plus koordineres, samt at muligheden for at nedsætte underudvalg til Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse bør udnyttes i forhold til behandling af indsatsområder.

Kommentar

Det vurderes, at det vil være mest effektivt, at administrationen for de tre fonde og eventuelle andre fonde eller instrumenter omfattet af loven sammenlægges, idet dette giver mulighed for strømlining og forenkling af administrationen, hvilket vil være til fordel for både myndigheder og støttemodtagere.

Videreførelsen af Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse som et centralt organ i forbindelse med indstilling af midlerne fra Regionalfonden og Socialfonden Plus vil bidrage til at sikre en sammenhængende decentral erhvervsfremmeindsats.

Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse træffer også beslutning om nationale midler fra Finansloven til decentral erhvervsfremme. Disse midler anvendes til at understøtte implementeringen af bestyrelsens strategi og kan anvendes som medfinansiering af midlerne fra Regionalfonden eller Socialfonden Plus, eller til gennemførelse af aktiviteter, der ligger uden for rammerne af de operationelle programmer, men inden for bestyrelsens strategi. Eftersom bestyrelsen har indstillingsretten til både regionalfondsmidlerne og socialfondsmidlerne, sikrer bestyrelsen i udgangspunktet, at ingen projekter dobbeltfinansieres, men at midlerne anvendes komplementært.

Der nedsættes et særligt indstillingsberettiget organ for Fonden for Retfærdig Omstilling med erhvervsmæssig og klimafaglig ekspertise, som skal indstille om anvendelsen af midler fra fonden til forvaltningsmyndigheden. Selv om Fonden for Retfærdig Omstilling kun kan anvendes i udpegede landsdele, kan det ikke udelukkes, at der vil kunne være et overlap mellem konkrete aktiviteter under Fonden for Retfærdig Omstilling og henholdsvis Socialfonden Plus og Regionalfonden. Ved at samle administrationen af fondene hos samme forvaltningsmyndighed, forventeligt Erhvervsstyrelsen, kan den konkrete udmøntning koordineres.

Koordinering af indsatserne under de forskellige fonde vil i øvrigt blive reguleret i den partnerskabsaftale, som indgås med Kommissionen, i forbindelse med godkendelsen af programmerne.

3. Konkrete bemærkninger

Kommentarer til høringssvarene vil blive givet med udgangspunkt i følgende overordnede emner:

- 3.1 Indstillingsret for Socialfondsmidler
- 3.2 Omkostninger ved administration af indstillingsret for Socialfonden
- 3.3 Indstillingsudvalget for Fonden for Retfærdig Omstilling
- 3.4 Overvågningsudvalgets rolle
- 3.5 Interreg
- 3.6 Indstilling af midler til by-indsatsen under programmet for Regionalfonden
- 3.7 Vilkår for deltagelse i projekter (særligt for vidensinstitutioner)

3.1 Indstillingsret for Socialfondsmidler

KL mener, at regionsrådenes indstillinger bør koordineres med kommunerne, så initiativer, der retter sig mod børn og unge, understøtter den kommunale ungeindsats, og kontaktrådene høres på linje med de regionale arbejdsmarkedsråd. Derudover mener KL også, at Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse bør være høringspart på regionernes indstillinger.

Bornholms Regionskommune finder det glædeligt, at erhvervsministeren kan give Bornholms Regionskommune samme indstillingsret til dele af midlerne fra Socialfonden Plus som et regionsråd.

RAR Fyn (det regionale arbejdsmarkedsråd Fyn) og RAR Sydjylland (det regionale arbejdsmarkedsråd Sydjylland) finder det begge positivt, at de regionale arbejdsmarkedsråd skal høres i forbindelse med Regionsrådenes indstilling af midler fra Socialfonden Plus.

Kooperationen mener ikke, at der i overensstemmelse med partnerskabsprincippet er sikret tilstrækkelig repræsentation af virksomheder og organisationer fra civilsamfundet og fra socialøkonomien. Kooperationen opfordrer erhvervsministeren til at revidere bekendtgørelsen om udpegning af medlemmer og fastsættelse af indstillingsberettigede parter til Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse, særligt i forhold til tilføjelse af ekspertise om beskæftigelse, uddannelse og social inklusion.

Kommentar

Det bemærkes, at programmerne, der fastlægger rammen for midlernes anvendelse, er udarbejdet i et bredt partnerskab, og at der som led i programudarbejdelsen gennemføres en offentlig høring. Det er ligeledes vurderingen, at strukturen med Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse som centralt indstillingsorgan lever op til partnerskabsprincippet.

Regionernes høring af de Regionale Arbejdsmarkedsråd er indsat med henblik på, at arbejdsmarkedets parter inddrages i planlægning og koordinering af indsatser på erhvervs- og beskæftigelsesområdet. Ved fastsættelsen af regionernes indstillingsret er der lagt vægt på, at processen skal være så ubureaukratisk og fleksibel som muligt. Yderligere høringsled vil

medføre en tungere administration, hvilket vil være til gene for potentielle støttemodtagere. Det bemærkes samtidig, at kommunerne er repræsenteret i de Regionale Arbejdsmarkedsråd, Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse samt overvågningsudvalget, som også spiller en central rolle i forhold til sikring af kvalitet og koordination af indsatser, hvorfor der vurderes at være mulighed for at sikre koordination af indsatser og opnåelse af ønskede resultater lokalt og nationalt.

3.2 Omkostninger ved administration af indstillingsret

Danske Regioner påpeger, at administration af indstillingsretten til Socialfondsmidlerne, vil medføre en øget administrativ byrde for regionerne, og at punkt 4 i de almindelige bemærkninger bør tilpasses derefter.

Kommentar

Det er besluttet af regeringen, at teknisk assistance tilfalder Erhvervsstyrelsen.

Det vil blive præciseret, at lovforslaget ikke samlet set medfører meromkostninger for det offentlige.

Derudover vil det blive præciseret, at den nationale medfinansiering kan pålægges tilsagnsmodtager selv at fremskaffe.

3.3 Indstillingsudvalget for Fonden for Retfærdig Omstilling

Danske Regioner, finder, at det i loven bør præciseres, at de væsentligste myndigheder i arbejdet med omstillingsplanen for Fonden for Retfærdig Omstilling er regioner, kommuner, lønmodtagere og erhvervsrepræsentanter mv, ligesom disse myndigheder bør indgå i indstillingsudvalget. Regionerne tilbyder i øvrigt at samle et netværk/partnerskab til at bistå Erhvervsstyrelsen med programmering og koordination omkring Fonden for Retfærdig Omstilling med henblik på at sikre, at de territoriale planer udformes inden for regionernes kompetence og ansvarsområder, så regionerne kan bidrage til medfinansiering.

Business Region North og Region Nordjylland opfordrer til, at regionale og lokale myndigheder inddrages i indstillingsudvalget, og Region Nordjylland indstilles som landsdel til Kommissionen i forbindelse med implementeringen af Fonden for Retfærdig Omstilling.

KL ønsker en uddybning af, hvorfor der nedsættes et særligt udvalg til Fonden for Retfærdig Omstilling, når andre udvalg (fx i forhold til bæredygtig byudvikling) nedlægges, og hvordan udvalget vil blive sammensat.

Kommentar

Der nedsættes et særligt indstillingsudvalg for Fonden for Retfærdig Omstilling for at kunne målrette sammensætningen af udvalget til at omfatte både erhvervsfaglige og klimafaglige kompetencer, da midlerne helt overvejende skal bruges på beskæftigelsesomstilling, erhvervsudvikling og grøn omstilling, og så det sikres, at udvalget har kompetencer til at vurdere kvaliteten af disse typer projekter.

Sammensætningen af indstillingsudvalget for Fonden for Retfærdig Omstilling og eventuel videre organisation omkring Fonden for Retfærdig Omstilling vil blive fastsat i en bekendtgørelse.

3.4 Overvågningsudvalgets rolle

KL mener, at det bør understreges i lovteksten, at Overvågningsudvalget spiller en helt central rolle i forhold til at sikre kvalitet og kobling til erhvervsfremmeaktører og virksomheder i hele landet, herunder at overvågningsudvalgets tilsyns- og overvågningsrolle bør præciseres.

Kommentar

Overvågningsudvalgets funktioner følger direkte af forordningsgrundlaget, som er direkte anvendeligt, og der er dermed ikke behov for at fastsætte nærmere herom i loven.

3.5 Interreg

Regionerne bifalder, at organiseringen omkring Interreg ikke ændres.

Landbrug og Fødevarer fremhæver, at loven bør understøtte forenklingen af det danske erhvervsfremmesystem og anfører, det bør overvejes at lægge Interreg ind under det almindelige system med udmøntning via Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse.

Danske Universiteter bemærker, at det ville være hensigtsmæssigt at afbureaukratisere afrapporteringskrav vedrørende Interreg-projekter fremfor at fastholde den nuværende administrative organisering.

Kommentar

Det er forordningsbestemt for Interreg, at det er programmernes overvågningsudvalg, som udvælger projekter, så programmerne kan ikke udmøntes af Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse.

Det er naturligvis ønskeligt at afbureaukratisere i videst muligt omfang. Når det er anført i lovbemærkningerne, at der ikke bør ske væsentlige ændringer i den administrative organisering af programmerne, betyder det, at det findes hensigtsmæssigt med samme programmyndigheder som hidtil. Dette vil blive præciseret.

3.6 Indstilling af midler til byindsatsen under programmet for Regionalfonden

KL kan tilslutte sig ændringen vedrørende indstilling af by-midler med bemærkning om, at kriterierne for tildeling bør justeres, da krav om en by-størrelse på minimum 30.000 indbyggere og udarbejdelse af en selvstændig plan for arbejdet har afskåret mange byer fra at kunne ansøge.

Kommentar

De nærmere kriterier for at komme i betragtning til by-midlerne fastlægges i programmerne, som vil blive sendt i offentlig høring inden de sendes til godkendelse hos Europa-Kommissionen.

Det forventes, at der i programmet, som dækker by-indsatsen, vil ske en væsentlig ændring af kravet om by-størrelse, så den primære målgruppe for by-indsatsen bliver byer med mellem 4.000-20.000 indbyggere, idet der dog samtidig vil være mulighed for at tildele midler til byer med over 20.000 indbyggere.

Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse vil i overensstemmelse med gældende ret kunne udmønte midler fra Regionalfonden og Socialfonden. Det bemærkes, at muligheden for at oprette et særskilt byindstillingsudvalg endvidere opretholdes, da EU-reglerne ikke forhindrer nedsættelse af et særskilt udvalg. Lovforslaget vil derfor blive justeret med henblik på, at bymidlerne kan udmøntes enten af Danmarks Erhvervsfremmebestyrelse eller et særskilt byindstillingsudvalg efter nærmere bestemmelse fra erhvervsministeren.

3.7 Vilkår for deltagelse i projekter (særligt for vidensinstitutioner)

Danske Universiteter bemærker, at et medfinansieringskrav på 60 pct. gør det uattraktivt at deltage.

GTS-foreningen bemærker, at reduktionen af EU-finansieringssatsen forringer GTS-institutternes mulighed for deltagelse og ønsker mulighed for, at støtteintensiteten for GTS-institutter øges til 100 pct. Eller, at GTS-institutter kan deltage som underleverandører i stedet for partnere.

Landbrug og Fødevarer anfører, at kravet om at vidensinstitutioner skal indgå som partnere bør udgå.

GTS-foreningen er desuden ærgerlig over udvidelsen af § 16, stk. 2, som medfører yderligere krav til regnskabsmateriale og dokumentation, som kan forlanges og opfordrer til, at ændringen udgår, idet det vil medføre en tungere administrativ byrde, som gør det uattraktivt for vidensinstitutioner at deltage i projekter.

Dansk Industri (DI) tilslutter sig GTS-foreningens betragtninger om at undgå en tung administration.

Landbrug og Fødevarer bemærker også, at dokumentationskrav for timer og udlæg er højere end i andre programmer i EU og Danmark og foreslår ligeledes en tilnærmelse af kravene i Horizon Europe- rammeprogrammet.

GTS-foreningen opfordrer til, at tilføjelsen af ”output, effekter eller” i § 6, stk. 2, nr. 1, slettes eller ændres til ”mål”, for at undgå en subjektiv vurdering af om output og effekter er nået.

Kommentar:

Medfinansieringssatsen er forordningsbestemt og kan dermed ikke ændres i national lov.

Det forventes at kunne imødekomme ønsket om mere lempelige dokumentationskrav i den kommende periode, og der arbejdes helt generelt med forenkling i de kommende støtteberettigelsesregler. Der vil i den forbindelse bl.a. blive set på, om dokumentationskravene vil kunne nærme sig dokumentationskravene i Horizon-programmet.

Uddybningen i § 16, stk. 2, af hvad regnskaber dækker over, er en tydeliggørelse af, hvilket regnskabsmateriale, der vil kunne kræves for, at tilsyn kan gennemføres på tilstrækkelig vis i henhold til de krav om tilsyn om og kontrol, der er fastlagt i forordningen. Ændringen pålægger ikke i sig selv støttemodtagere yderligere forpligtelser end hidtil, men bidrager til at imødegå tvivl om, hvad erhvervsministeren har adgang til at gøre sig bekendt med og understøtter dermed retssikkerheden. For at understrege at der er tale om fortolkningsbidrag, vil uddybningen dog blive flyttet til bemærkningerne.

Tilføjelsen af ”output, effekter eller” i § 6, stk. 2, nr. 1, er foretaget med henblik på at tydeliggøre over for tilsagnsmottager, hvornår tilskud kan bortfalde helt eller delvist eller kræves tilbagebetalt og dermed imødegå tvivl herom.

Det tilstræbes i tilsagnsskrivelsen, at output og effekter, der skal opnås i programperioden, fastsættes så objektivt som muligt, netop for at undgå en subjektiv vurdering. Det vurderes ikke, at ændring af ”output” og ”effekter” til ”mål” i højere grad vil udelukke en subjektiv vurdering.

Tilføjelsen er ikke en materiel ændring af gældende ret. Det vil dog blive sikret, at tilføjelsen stemmer med ordlyden i forordningerne og justeret om nødvendigt.

4. Oversigt over hørte organisationer, foreninger m.v.:

3F – Fagligt Fælles Forbund, Advokatsamfundet, Akademiet for de Tekniske Videnskaber (ATV), Akademikerne (AC), A-kassen for selvstændige (ASE), Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Arbejdsgiverne, Arbejdsmarkedets Feriefond, ASNETboard, Beskæftigelsesministeriet, Beskæftigelsesrådet, Bornholms Regionskommune, Business Regions, Business Regions - Business Region Esbjerg, Business Regions - Business Region Midtvest, Business Regions - Business Region North Denmark, Business Regions - Business Region Aarhus, Business Regions - Byregion Fyn, Business Regions – Trekantområdet, Business Regions - Udvikling Fyn, Business Regions - UdviklingsRåd Sønderjylland, Børne- og Undervisningsministeriet, CenSec, Center for Regional- og Turismeforskning, CLEAN, CO-industri, Concito, Copenhagen FinTech, Danhostel, DANIAmet, Danish Export Association, Danish Life Science Cluster, Danish Sound Cluster, Danmarks Almene Boliger (BL), Danmarks Forsknings- og innovationspolitiske råd, Danmarks Naturfredningsforening, Danmarks Rejsebureau Forening, Danmarks Restauranter og Caf er, Danmarks Statistik, Dansk Arbejdsgiverforening (DA), Dansk Biotek, Dansk Byggeri, Dansk Energi, Dansk Erhverv, Dansk Erhvervsfremme (DEF), Dansk Industri (DI), Dansk Iværksætter Forening, Dansk Kyst og Naturturisme, Dansk Metal, Dansk Persontransport, Dansk Turismefremme, Danske Advokater, Danske Annoncører og Markedsf rere, Danske Arkitektvirksomheder, Danske Destinationer, Danske Erhvervsakademier, Danske Erhvervsskoler og -Gymnasier, Danske Handicaporganisationer, Danske Havne, Danske Professionshøjskoler, Danske Rederier, Danske Regioner, Danske Revisorer (FSR), Danske Universiteter, Datatilsynet, De Regionale Arbejdsmarkedsråd Fyn og Sydjylland, De Regionale Arbejdsmarkedsråd Hovedstaden, Sjælland og Bornholm, De Regionale Arbejdsmarkedsråd Nordjylland, Vestjylland og Østjylland, Den Danske Akkrediterings-fond (DANAK), Den Sociale Investeringsfond, Den Sociale Kapitalfond, DigitalLead, DJØF, Domstolsstyrelsen, EKF Danmarks Eksportkredit, Energy Cluster Denmark, Erhvervsankenævnet, Erhvervshus Fyn, Erhvervshus Hovedstaden, Erhvervshus Midtjylland, Erhvervshus Nordjylland, Erhvervshus Sjælland, Erhvervshus Sydjylland, Europakommissionen, DG Beskæftigelse, Europakommissionen, DG Regionalpolitik, Fagbevægelsens Hovedorganisation (FH), Fagligt Internationalt Center (FIC), Feriehusudlejernes Brancheforening, Finans Danmark, Finansministeriet, Finanstilsynet, Fonden for Entreprenørskab, Food & Bio Cluster Denmark, Forbrugerrådet Tænk, Foreningen af Forlystelsesparker i Danmark, Foreningen af Rådgivende Ingeniører, F.R.I., Forsikring og Pension, Forsvarsministeriet, Friluftsrådet, Funktionærernes og Tjenestemændenes Fællesråd (FTF), God adgang, Godkendt teknologisk Service (GTS), GRAKOM, Greater Copenhagen, Green Hub Denmark, Green Key, HK – Handels- og Kontorfunktionærernes Forbund, HK HORESTA, IDA, Indenrigs- og boligministeriet, Innovationsfonden, Institut for Menneskerettigheder, Interreg North Sea Region, Investeringsfonden for Udviklingslandene (IFU),

IT-Branchen, Justitsministeriet, Karrierepartner og A-kasse for højtuddannede i erhvervslivet (CA), Kirkens Korshær, Klima-, Energi- og Forsyningsministeriet, Klimarådet, Kommunernes Landsforening (KL), Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen, Kooperationen, Koordinationsgruppen for LAG, Kulturministeriet, Landbrug og Fødevarer, Landdistrikternes Fællesråd, Landsorganisationen i Danmark (LO), Lederne, Lifestyle & Design Cluster, Lægemiddelindustriforeningen (Lif), MADE, Maritime & Logistics Innovation Denmark (MARLOG), Medico-industrien, Meet Denmark, Miljøministeriet, Ministeriet for Fødevarer, Landbrug og Fiskeri, Odense Robotics, Opfinderforeningen, Organisationen Danske Museer, Overvågningsudvalget for strukturfonde, Patent- og Varemærkestyrelsen, PTU (Landsforeningen af Polio-, Trafik- og Ulykkesskadede), Region Hovedstaden, Region Midtjylland, Region Nordjylland, Region Sjælland, Region Syddanmark, Rigsrevisionen, Rådet for Grøn Omstilling, Rådet for socialt udsatte, Sammenslutningen af Danske Småøer, SAS, Sikkerhedsstyrelsen, Skatteministeriet, SMVdanmark, Social- og ældreministeriet, SportEventDenmark, State of Green, Statens Byggeforskningsinstitut, Statsministeriet, Styrelsen for Arbejdsmarked og Rekruttering, Sund & Bælt, Sundhedsministeriet, Søfartsstyrelsen, Team Effektiv Regulering, Tekniq, The Trade Council, Transportministeriet, Turismeforskerne i Danmark (TiD), Turisterhvervets Samarbejdsforum, Turistførerforeningen, Uddannelses- og Forskningsministeriet, Udenrigsministeriet, Udlændinge- og Integrationsministeriet, Vision Denmark, VisitDenmark, VækstFonden, We Build Denmark samt Wonderful Copenhagen.

Følgende organisationer har afgivet hørings svar

Bornholms Regionskommune

Business Region North Denmark (BRN) og Region Nordjylland

Dansk Industri (DI)

Danske Regioner (DR)

Danske Universiteter

GTS- foreningen

KL

Kooperationen

Landbrug og Fødevarer F.m.b.A.

RAR Fyn

RAR Syddjylland

TEKNIQ Arbejdsgiverne